

Ocena śródroczna	
ocena dopuszczająca	ocena dostateczna
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia podstawowe funkcje skóry • wymienia choroby skóry – grzybice, czerniak • wskazuje części bierną i czynną aparatu ruchu • podaje nazwy wskazanych elementów budowy szkieletu • wymienia elementy budowy kości • wymienia nazwy kształtów kości • wymienia rodzaje połączeń kości • rozpoznaje rodzaje stawów • wymienia rodzaje tkanki mięśniowej • opisuje przyczyny powstawania wad postawy • wymienia podstawowe składniki odżywcze • wymienia produkty spożywcze zawierające białko • podaje przykłady pokarmów, które są źródłem węglowodanów • wymienia pokarmy zawierające tłuszcze • wymienia przykłady witamin rozpuszczalnych w wodzie i w tłuszczach • wskazuje wodę jako ważny składnik organizmu • wymienia odcinki przewodu pokarmowego człowieka • nazywa rodzaje zębów u człowieka • wymienia przyczyny próchnicy zębów • określa zasady zdrowego żywienia • wymienia przykłady chorób układu pokarmowego • wymienia zasady profilaktyki chorób układu pokarmowego • podaje nazwy elementów morfotycznych krwi • wymienia grupy krwi • wymienia narządy układu krwionośnego • lokalizuje położenie serca we własnym ciele • wymienia choroby układu krwionośnego • omawia pierwszą pomoc w wypadku krwawień i krwotoków • wymienia elementy układu odpornościowego • wymienia czynniki mogące wywołać 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia funkcje skóry i warstwy podskórnej • rozpoznaje warstwy skóry na ilustracji lub schemacie • wskazuje konieczność dbania o dobry stan skóry • wymienia przyczyny grzybic skóry • wskazuje metody zapobiegania grzybicom skóry • wskazuje części bierną i czynną aparatu ruchu • wskazuje na schemacie, rysunku i modelu szkielet osiowy oraz szkielet obręczy i kończyn • podaje funkcje elementów budowy kości • odróżnia staw zawiasowy od stawu kulistego • opisuje cechy tkanki mięśniowej • rozpoznaje przedstawione na ilustracji wady postawy • opisuje urazy kończyn • omawia zasady udzielania pierwszej pomocy w przypadku urazów kończyn • klasyfikuje składniki odżywcze na budulcowe i energetyczne • określa aminokwasy jako cząsteczki budulcowe białek • wskazuje rolę tłuszczów w organizmie • wymienia witaminy rozpuszczalne w wodzie i w tłuszczach • wymienia skutki niedoboru witamin • wskazuje rolę wody w organizmie • omawia znaczenie minerałów w organizmie człowieka • opisuje rolę poszczególnych rodzajów zębów • wskazuje odcinki przewodu pokarmowego na planszy lub modelu • rozpoznaje wątrobę i trzustkę na schemacie • lokalizuje położenie wątroby i trzustki we własnym ciele • wskazuje grupy pokarmów w piramidzie zdrowego żywienia i aktywności fizycznej • wskazuje na zależność diety od zmiennych warunków zewnętrznych • wymienia choroby układu pokarmowego • omawia zasady udzielania pierwszej pomocy w przypadku zakrztuszenia • omawia funkcje krwi • wymienia grupy krwi • omawia funkcje wybranego naczynia

<p>alergie</p>	<p>krwionośnego</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisuje funkcje zastawek żylnych
<p>ocena dobra</p>	<p>ocena bardzo dobra</p>
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wykazuje na konkretnych przykładach związek między budową a funkcjami skóry • omawia objawy dolegliwości skóry • wyjaśnia zależność między ekspozycją skóry na silne nasłonecznienie a rozwojem czerniaka • uzasadnia konieczność konsultacji lekarskiej w przypadku pojawienia się zmian na skórze • wymienia kości budujące szkielet • charakteryzuje funkcje szkieletu • wyjaśnia związek budowy stawu z zakresem ruchu kończyny • opisuje rolę szpiku kostnego • rozpoznaje mięśnie szkieletowe wskazane na ilustracji • opisuje czynności mięśni wskazanych na schemacie • wyjaśnia, na czym polega antagonistyczne działanie mięśni • omawia warunki prawidłowej pracy mięśni • rozpoznaje naturalne krzywizny kręgosłupa • określa czynniki wpływające na prawidłowy rozwój muskulatury ciała • wyjaśnia znaczenie składników odżywczych dla organizmu • określa znaczenie błonnika w prawidłowym funkcjonowaniu układu pokarmowego • uzasadnia konieczność systematycznego spożywania owoców i warzyw • charakteryzuje rodzaje witamin • przedstawia rolę makroelementów: Mg, Fe, Ca • rozpoznaje poszczególne rodzaje zębów człowieka • lokalizuje odcinki przewodu pokarmowego i wskazuje odpowiednie miejsca na powierzchni swojego ciała • omawia budowę i funkcje gruczołów trawiennych • wyjaśnia znaczenie pojęcia <i>wartość energetyczna pokarmu</i> • wykazuje zależność między dietą a czynnikami, które ją warunkują • przewiduje skutki złego odżywiania się 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opisuje funkcje poszczególnych wytworów naskórka • ocenia wpływ promieni słonecznych na skórę • wyszukuje informacji o środkach kosmetycznych z filtrem UV przeznaczonych dla młodzieży • demonstruje zasady udzielania pierwszej pomocy w przypadku oparzeń skóry • wyjaśnia związek budowy kości z ich funkcją w organizmie • rozpoznaje różne kształty kości • charakteryzuje budowę i funkcje mięśni gładkich i poprzecznie prążkowanych • określa warunki prawidłowej pracy mięśni • charakteryzuje budowę i funkcje mięśni gładkich i poprzecznie prążkowanych • wyjaśnia, na czym polega antagonistyczne działanie mięśni • planuje i demonstruje czynności udzielania pierwszej pomocy w przypadku urazów mechanicznych kończyn • przewiduje skutki przyjmowania nieprawidłowej postawy ciała • ilustruje na przykładach źródła składników odżywczych i wyjaśnia ich znaczenie dla organizmu • wyjaśnia związek między spożywaniem produktów białkowych a prawidłowym wzrostem ciała • omawia rolę aminokwasów egzogennych w organizmie • porównuje wartość energetyczną węglowodanów i tłuszczów • wyjaśnia skutki nadmiernego spożywania tłuszczów • omawia funkcje poszczególnych odcinków przewodu pokarmowego • wykazuje rolę zębów w mechanicznej obróbce pokarmu • wykazuje zależność między higieną odżywiania się a chorobami układu pokarmowego • wskazuje zasady profilaktyki próchnicy zębów • wykazuje związek budowy naczyń krwionośnych z pełnionymi przez nie funkcjami • wykazuje rolę zastawek w funkcjonowaniu serca

<ul style="list-style-type: none"> • omawia zasady profilaktyki, raka jelita grubego oraz WZW A, WZW B i WZW C • omawia znaczenie krwi • charakteryzuje elementy morfotyczne krwi • omawia rolę hemoglobiny • przedstawia społeczne znaczenie krwiodawstwa • porównuje krwiobiegi: mały i duży • opisuje drogę krwi płynącej w małym i dużym krwiobiegu • opisuje mechanizm pracy serca • analizuje przyczyny chorób układu krwionośnego • przedstawia znaczenie aktywności fizycznej i prawidłowej diety dla właściwego funkcjonowania układu krwionośnego • charakteryzuje objawy krwotoku żylnego i tętniczego • omawia rolę elementów układu odpornościowego • wskazuje przykładową lokalizację węzłów chłonnych • charakteryzuje rodzaje odporności określa zasadę działania szczepionki • wskazuje drogi zakażeń HIV wskazuje zasady profilaktyki zakażeń HIV 	<ul style="list-style-type: none"> • demonstruje pierwszą pomoc w wypadku krwotoków • opisuje rodzaje leukocytów • uzasadnia konieczność obowiązkowych szczepień • uzasadnia, że alergia jest związana z nadwrażliwością układu odpornościowego • ilustruje przykładami znaczenie transplantologii
ocena celująca	
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • klasyfikuje podane kości pod względem kształtów • na przykładzie własnego organizmu wykazuje związek budowy kości z ich funkcją • wykazuje związek budowy odcinków kręgosłupa z pełnioną przez nie funkcją • charakteryzuje oba typy szpiku kostnego • analizuje zależność między rodzajami spożywanych pokarmów a funkcjonowaniem organizmu • wyszukuje informacje dotyczące roli błonnika w prawidłowym funkcjonowaniu przewodu pokarmowego • uzasadnia konieczność stosowania zróżnicowanej diety dostosowanej do potrzeb organizmu • uzasadnia konieczność badań przesiewowych w celu wykrywania wczesnych stadiów raka jelita grubego • uzasadnia konieczność stosowania zróżnicowanej diety dostosowanej do potrzeb organizmu • uzasadnia konieczność dbania o zęby • przygotowuje i prezentuje wystąpienie w dowolnej formie na temat chorób związanych z zaburzeniami łaknienia i przemiany materii • analizuje wyniki laboratoryjnego badania krwi • wyszukuje i prezentuje w dowolnej formie materiały edukacyjne oświaty zdrowotnej na temat chorób społecznych: miażdżycy, nadciśnienia tętniczego i zawałów serca • wykazuje, że układy krwionośny i limfatyczny stanowią integralną całość • wyjaśnia mechanizm powstawania chłonki • ocenia znaczenie szczepień • przedstawia znaczenie przeszczepów oraz zgody na transplantację narządów po śmierci • tworzy schemat przemian substancji odżywczych od zjedzenia do wydalania 	

Ocena roczna

Na ocenę roczną składają się również wymagania śródroczne.

ocena dopuszczająca	ocena dostateczna
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">wymienia narządy biorące udział w procesie wentylacji płucdemonstruje na sobie mechanizm wdechu i wydechuwymienia choroby układu oddechowegowymienia czynniki wpływające na prawidłowe funkcjonowanie układu oddechowegowymienia przykłady substancji, które są wydalane przez organizm człowiekawymienia narządy układu wydalniczegowymienia zasady higieny układu wydalniczegowymienia choroby układu wydalniczegoodczytuje wyniki własnych badań laboratoryjnychwymienia gruczoły dokrewnewymienia przykłady hormonówwymienia skutki nadmiaru i niedoboru hormonu wzrostuwymienia funkcje układu nerwowegowymienia elementy budowy ośrodkowego i obwodowego układu nerwowegorozpoznaje na ilustracji ośrodkowy i obwodowy układ nerwowywskazuje na ilustracji najważniejsze elementy mózgowiawymienia mózgowie i rdzeń kręgowy jako narządy ośrodkowego układu nerwowegowymienia czynniki wywołujące strespodaje przykłady używekwymienia skutki zażywania niektórych substancji psychoaktywnych dla stanu zdrowiarozróżnia w narządzie wzroku aparat ochronny oka i gałkę ocznąrozpoznaje na ilustracji elementy budowy uchawyróżnia ucho zewnętrzne, środkowe i wewnętrznewymienia wady wzrokuomawia zasady higieny oczuwymienia choroby oczu i uszuwymienia męskie narządy rozrodczewskazuje na ilustracji męskie narządy rozrodczewymienia żeńskie narządy rozrodczewskazuje na ilustracji żeńskie narządy	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">omawia funkcje elementów układu oddechowegowskazuje różnice w ruchach klatki piersiowej i przepony podczas wdechu i wydechuprzedstawia rolę krwi w transporcie gazów oddechowychomawia zawartość gazów w powietrzu wdychanym i wydychanymwyjaśnia pojęcia <i>wydalenie</i> i <i>defekacja</i>wymienia drogi wydalania zbędnych produktów przemiany materiiwymienia CO₂ i mocznik jako zbędne produkty przemiany materiiwskazuje na zakażenia dróg moczowych i kamice nerkową jako choroby układu wydalniczegowyjaśnia pojęcie <i>gruczoł dokrewny</i>wyjaśnia, czym są hormonywskazuje na ilustracji położenie gruczołów dokrewnychopisuje elementy budowy komórki nerwowejwyróżnia nerwy czuciowe i ruchowewymienia sposoby radzenia sobie ze stresemprzedstawia negatywny wpływ na zdrowie człowieka niektórych substancji psychoaktywnych oraz nadużywania kofeinyopisuje funkcje elementów aparatu ochronnego okawymienia funkcje poszczególnych elementów uchaomawia przyczyny powstawania wad wzrokuwymienia funkcje męskiego układu rozrodczegoopisuje funkcje żeńskiego układu rozrodczegowyjaśnia znaczenie pojęcia <i>zapłodnienie</i>podaje czas trwania ciążyomawia wpływ różnych czynników na prawidłowy rozwój zarodka i płoduwskazuje kontakty płciowe jako potencjalne źródło zakażenia układu rozrodczegoprzyporządkowuje chorobom źródła zakażeniawyjaśnia różnicę między nosicielstwem HIV a chorobą AIDS

<p>rozdrcze</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia etapy przedurodzeniowe - zygota, zarodek, plód • nazywa rodzaje dojrzalosci czlowieka • wymienia choroby ukkladu rozrodczego • wymienia choroby przenoszone droga pliciowa 	
<p>ocena dobra</p>	<p>ocena bardzo dobra</p>
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyrónia drogi oddechowe i narzady wymiany gazowej • wykazuje zwiázek budowy elementów układu oddechowego z pełnionymi funkcjami • rozróznia procesy wentylacji płuc i oddychania komórkowego • opisuje dyfuzję O₂ i CO₂ zachodzącą w pęcherzykach płucnych • określa znaczenie oddychania komórkowego • opisuje objawy wybranych chorób układu oddechowego • wyjaśnia zwiázek między wdychaniem powietrza przez nosa profilaktyką chorób układu oddechowego • rozróznia czynne i bierne palenie tytoniu • porównuje wydalanie i defekację • omawia na podstawie ilustracji proces powstawania moczu • omawia przyczyny chorób układu wydalniczego • określa cechy hormonów • przyporządkowuje hormony do odpowiednich gruczołów, które je wytwarzają • charakteryzuje działanie insuliny i glukagonu • interpretuje skutki nadmiaru i niedoboru hormonów • opisuje funkcje układu nerwowego • wykazuje zwiázek budowy komórki nerwowej z jej funkcją • omawia działanie ośrodkowego i obwodowego układu nerwowego • przedstawia graficznie drogę impulsu nerwowego w łuku odruchowym • wyjaśnia dodatni i ujemny wpływ stresu na funkcjonowanie organizmu • wyjaśnia znaczenie profilaktyki uzależnień • wykazuje zwiázek budowy elementów oka z pełnionymi przez nie funkcjami • charakteryzuje funkcje poszczególnych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wykazuje zwiázek między budową a funkcją płuc • analizuje proces wymiany gazowej w płucach i tkankach • analizuje wpływ palenia tytoniu na funkcjonowanie układu oddechowego • omawia rolę układu wydalniczego w prawidłowym funkcjonowaniu całego organizmu • opisuje sposoby wydalania mocznika i CO₂ • uzasadnia konieczność picia dużych ilości wody podczas leczenia chorób nerek • uzasadnia konieczność regularnego oprózniania pęcherza moczowego • wyjaśnia, na czym polega antagonistyczne działanie insuliny i glukagonu • określa mózgowie jako jednostkę nadrzędną w stosunku do pozostałych części układu nerwowego • charakteryzuje odruchy warunkowe i bezwarunkowe • omawia wpływ snu na procesy uczenia się i zapamiętywania oraz na odporność organizmu • wykazuje zależność między przyjmowaniem używek a powstawaniem nałogu • omawia skutki działania alkoholu na funkcjonowanie organizmu • omawia powstawanie obrazu na siatkówce • wyjaśnia mechanizm odbierania i rozpoznawania dźwięków • rozróznia rodzaje soczewek korygujących wady wzroku • analizuje, w jaki sposób nadmierny hałas może spowodować uszkodzenie słuchu • uzasadnia, że główka plemnika jest właściwą gametą męską • wykazuje zwiázek budowy komórki jajowej z pełnioną przez nią funkcją • omawia zmiany hormonalne i zmiany w macicy zachodzące w trakcie cyklu miesięczkowego • uzasadnia konieczność przestrzegania zasad higieny przez kobiety w ciąży • wymienia ryzykowne zachowania seksualne, które mogą prowadzić do

<p>elementów ucha</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje wady wzroku • omawia sposób korygowania wad wzroku • definiuje hałas jako czynnik powodujący głuchotę • charakteryzuje pierwszo-, drugo- i trzeciorzędowe męskie cechy płciowe • opisuje funkcje poszczególnych elementów męskiego układu rozrodczego • określa funkcję testosteronu • charakteryzuje pierwszo-, drugo- i trzeciorzędowe żeńskie cechy płciowe • opisuje funkcje wewnętrznych narządów rozrodczych • interpretuje ilustracje przebiegu cyklu miesięczkowego • przedstawia cechy oraz przebieg fizycznego, psychicznego i społecznego dojrzewania człowieka • przedstawia podstawowe zasady profilaktyki chorób przenoszonych drogą płciową 	<p>zakażenia HIV</p> <ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia konieczność wykonywania badań kontrolnych jako sposobu wczesnego wykrywania raka piersi, raka szyjki macicy i raka prostaty
---	--

ocena celująca

<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • definiuje mitochondrium jako miejsce oddychania komórkowego • opisuje zależność między ilością mitochondriów a zapotrzebowaniem narządów na energię • zapisuje za pomocą symboli chemicznych równanie reakcji ilustrujące utlenianie glukozy • wykazuje zależności między skażeniem pyłowym środowiska a zachorowalnością na choroby układu oddechowego • analizuje wyniki laboratoryjnego badania moczu i na tej podstawie określa stan zdrowia układu wydalniczego • ocenia rolę dializy w ratowaniu życia • przedstawia biologiczną rolę hormonu wzrostu, tyroksyny, insuliny, adrenaliny, testosteronu, estrogenów • uzasadnia, że nie należy bez konsultacji z lekarzem przyjmować preparatów leków hormonalnych • analizuje i wykazuje różnice między cukrzycą typu I a cukrzycą typu II • uzasadnia nadrzędną funkcję mózgowia w stosunku do pozostałych części układu nerwowego • dowodzi znaczenia odruchów warunkowych i bezwarunkowych w życiu człowieka • ilustruje za pomocą prostego rysunku drogę światła w oku oraz tłumaczy powstawanie odbieranie wrażeń wzrokowych, używając odpowiedniej terminologii • analizuje przebieg bodźca słuchowego, uwzględniając przetwarzanie fal dźwiękowych na impulsy nerwowe • analizuje podobieństwa i różnice w budowie • męskich i żeńskich układów narządów: rozrodczego wydalniczego

Ocenę niedostateczną uzyskuje uczeń, który nie opanował wiadomości i umiejętności określanych podstawą programową.